

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3389/2019. (XII. 19.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Bfv.I.1193/2018/6. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. A személyesen eljáró indítványozó az Alkotmánybírósról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, melyben a Kúria Bfv.I.1193/2018/6. számú végzése, továbbá a Győri Ítéltábla Bf.I.111/2017/28. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését indítványozta, kérte továbbá a jogerős ítélet végrehajtásának felfüggesztését.
- [2] 1.1. Az alkotmányjogi panasz benyújtására okot adó büntetőeljárásban az indítványozó terheltként vett részt. Az első fokon eljáró Szombathelyi Törvényszék megállapította az indítványozó bűnösségét folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett, a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: Btk.) 310. § (1) bekezdésébe ütköző és a (4) bekezdés szerint minősülő adócsalás bűntettében, folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett, a Btk. 310. § (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés szerint minősülő adócsalás bűntettében, bűnsegédként elkövetett, a Btk. 310. § (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés szerint minősülő adócsalás bűntettében, továbbá folytatólagosan elkövetett, a Btk. 276. §-ba ütköző magánokirat-hamisítás vétségében. Az első fokon eljáró bíróság azt is megállapította, hogy az indítványozó a fenti bűncselekményeket bünszervezetben követte el. A Szombathelyi Törvényszék ezért az indítványozót halmazati büntetésül hat év fegyházbüntetésre, 300 napi tétel pénzbüntetésre, öt év gazdasági társaságban betöltött vezető tisztségviselői foglalkozástól eltiltásra és hat év közügyektől eltiltásra ítélte. A Szombathelyi Törvényszék ezen túlmenően az indítványozó vonatkozásában vagyoneklobzást is elrendelt, megállapította, hogy az indítványozó feltételes szabadságra nem bocsátható, ugyanakkor felmentette a folytatólagosan elkövetett, a Btk. 289. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és a (4) bekezdés b) pontja szerint minősülő számvitel rendje megsértésének büntette miatt emelt vád alól. A Győri Ítéltábla, mint másodfokú bíróság ítéletében a magánokirat-hamisítás vétségét háromrendbeli, folytatólagosan, bűnsegédként elkövettként minősítette, mellőzte a bünszervezetben történő elkövetés és a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéből kizárás megállapítását, az elsőfokú bíróság ítéletét öt év börtönbüntetésre enyhítette, továbbá az indítványozó vonatkozásában az elsőfokú ítéletben szereplő vagyoneklobzásra vonatkozó döntést hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot erre nézve különleges eljárás lefolytatására hívta fel. A jogerős ítélettel szemben kizárólag az indítványozó terjesztett elő felülvizsgálati indítványt, melyet a Kúria Bfv.I.1193/2018/6. számú végzésével mint törvényben kizárt indítványt elutasított.
- [3] 1.2. Az ítélettel szemben az indítványozó alkotmányjogi panaszt terjesztett elő az Abtv. 27. §-ára alapítva, kérve a Győri Ítéltábla Bf.I.111/2017/28. számú ítélete, valamint a Kúria Bfv.I.1193/2018/6. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszban arra hivatkozott, hogy a támadott döntések sértik az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot. Az alkotmányjogi panasz kiegészítései során ezen felül az Alaptörvény XXVIII. cikk (3) bekezdése szerinti védelemhez való jog és a XXVIII. cikk (7) bekezdése szerinti jogorvoslathoz való jog sérelmére is hivatkozott.
- [4] Az indítványozó a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét arra alapozta, hogy szerinte az elsőfokú eljárásban kirendelt igazságügyi szakértő olyan bizonyítékokat „csempészett” az eljárásba, amelyek a másodfokú bíróság szerint törvényellenesen beszerzett bizonyítékok. Álláspontja szerint a törvénytörtő titkos információgyűjtés adataira alapozott szakvéleményt a bíróságnak nem kellett volna figyelembe vennie, de ehelyett a másodfokú bíróság azt állapította meg, hogy a bizonyítékokat az első fokon eljáró bíróság helyesen elemezte.

Szerinte a törvénytelenül beszerzett bizonyítékokra alapított tényállás miatt a tisztességes eljárás megkérdőjelezhető. Sérelmezte azt is, hogy a másodfokon eljáró bírósági tanács két bírása több alkalommal is részt vett az elsőfokú eljárásban fellebbezéseket elbíráló bíróként. Alaptörvénybe ütközőnek tartotta azt is, hogy az ügyben több gyanúsítottat is törvénybe ütköző módon hallgattak ki.

- [5] Az indítványozó az Alkotmánybíróság főtítkárnak felhívására az alkotmányjogi panaszt kiegészítette, és igazolási kérelmet is előterjesztett, amelyben előadta, hogy az alkotmányjogi panaszt időben bedobta a büntetés-végrehajtási intézet erre rendszeresített postaládájába. Ezen felül a hiánypótlás során már kifejezetten kérte a Kúria végzésének megsemmisítését is, az ügy más vádlottjainak kihallgatását pedig az Alaptörvény XXVIII. cikk (3) bekezdésébe ütközőnek tartotta a védelemhez való jog sérülésére tekintettel. A sérelmezett szakvéleménnyel kapcsolatban kifejtette, hogy csak akkor lett volna tisztességes az eljárás, ha a szakvélemény azon részeit figyelmen kívül hagyják a bíróságok, amelyek a törvénytörő titkos információgyűjtésen alapultak. Szerinte a Kúria eljárása során azért sérült a tisztességes bírósági eljáráshoz való joga, mert az eljárás során a Kúriának is fel kellett volna tárnia a jogsértéseket.
- [6] Az indítvány újabb kiegészítése során azt is az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésébe ütközőnek tartotta, hogy a másodfokon eljáró bíróság nem vette figyelembe, hogy a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 30. §-a értelmében az eljárás akadályát képezi a feljelentés hiánya, mivel az iratanyagban nem feltehető a feljelentés.
- [7] Az indítvány újabb kiegészítése során azt is kiemelte, hogy a Kúria végzése az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében rögzített jogorvoslathoz való jogot is sérti. Ennek alapja szerinte az, hogy a másodfokú ítélet kihirdetése után, de a felülvizsgálati indítványa benyújtása előtt lépett hatályba a 2017. évi XC törvény (a továbbiakban: Be.). Ennek 659. § (2) bekezdése szerint az ítélet meghozatalakor hatályos törvény szerint kellett volna elbírálni a felülvizsgálati indítványát, nem az Be. alapján. Tévesnek tartja a felülvizsgálati indítványban megjelölt okok Be.-nek való megfeleltetését is. Szerinte helyes törvényértelmezés esetén hatékony jogorvoslati döntésnek kellett volna születnie, ráadásul szerinte a Kúria nem is vizsgálta a beadvány összes elemét, azok között önkényesen válogatott, számos okot érdemi elbírálás nélkül hagyott. Tovább konkretizálta azt is, hogy szerinte miért sérült az ügy más vádlottjainak védelemhez való joga. Ez rá szerinte annyiban volt hatással, hogy az adott tényállással kapcsolatban rá nézve nincs más terhelő nyilatkozat ezen vádlottak vallomásán kívül.
- [8] 2. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) és (2) bekezdésében meghatározottak szerint elsőként az alkotmányjogi panasz befogadhatósága törvényi feltételeinek fennállását vizsgálta meg.
- [9] 2.1. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 27. §-ára alapozta, amely szerint alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.
- [10] 2.2. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése alapján az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. Az indítványozó a Kúria ítéletét 2018. december 27. napján vette át, míg alkotmányjogi panaszát 2019. február 26. napján adta postára. Ez alapján megállapítható, hogy az indítványozó az alkotmányjogi panaszt a törvényi határidőn túl – a 61. napon – terjesztette elő, mivel az indítvány benyújtására nyitva álló határidő 2019. február 25. napján járt le. Az Alkotmánybíróság az indítványozó által előterjesztett igazolási kérelemnek – tekintettel arra, hogy indítványát 2019. február 25. napján postára adás céljából átadta a büntetés-végrehajtási intézetnek – 2019. június 6. napján, egyesbírói eljárásban helyt adott.
- [11] Az indítvány tartalmazza azt a törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, továbbá amely az indítványozó jogosultságát megalapozza [Abtv. 52. § (1b) bekezdés a) pont]. Az indítvány tartalmazza az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét [Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) pont], leszámítva az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésére vonatkozó azon érvet, amely szerint a Kúria nem vizsgálta meg beadványa minden elemét. Ezt a körülményt az indítványozó csak felvetette, de semmilyen konkrétummal sem támasztotta alá. Ennélfogva ez az indítványi elem nem felel meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) pontjában rögzített feltételnek.

- [12] Az indítvány tartalmazza az Alkotmánybíróság által az indítványozó szerint vizsgálendő bírói döntéseket [Abtv. 52. § (1b) bekezdés c) pont]. Az indítvány tartalmazza az Alaptörvény megsértett rendelkezéseit [Abtv. 52. § (1b) bekezdés d) pont]. Az indítvány tartalmaz kifejezett kérelmet a bírói döntés megsemmisítésére [Abtv. 52. § (1b) bekezdés f) pont]. Az indítvány a másodfokon eljáró bírói tanács két bírójával szemben felvetett kizárási okra vonatkozó indítványi elemet leszámítva tartalmaz indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével [Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pont]. Ebben az egy vonatkozásban azonban csak annyit állít, hogy a bírák több alkalommal is részt vettek az elsőfokú eljárásban fellebbezéseket elbíráló bíróként. Ennek részleteit az indítványozó nem fejt ki, a rendelkezésre álló iratokból csak annyi deríthető ki, hogy a bírák nem a nyomozás során jártak el, hanem az elsőfokú bírósági eljárás során bírálhattak el külön jogorvoslattal támadható végzéseket. A kizárt bíró eljárásával kapcsolatos felülvizsgálati indítványi elemet már a Kúria is vizsgálta és nem állapított meg abszolút hatályon kívül helyezési okot. Az indítványozó nem indokolta meg, hogy a Kúria értelmezése miért sérti az Alaptörvény megjelölt rendelkezését, ennél fogva ez az indítványi elem nem felel meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pontjában rögzített feltételnek.
- [13] Az indítvány megfelel annak a tartalmi feltételnek, mely szerint – az indítványozó állítása alapján – az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának sérelme következett be [Abtv. 27. § a) pont]. Az indítvány megfelel annak a tartalmi feltételnek, mely szerint az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva [Abtv. 27. § b) pont]. Az indítványozó jogosultnak tekinthető [Abtv. 51. § (1) bekezdés]. Az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (3) bekezdésének sérelmére vonatkozó indítványi elemet leszámítva érintettnek tekinthető (Abtv. 27. §). Az Alaptörvény XXVIII. cikk (3) bekezdésének sérelmét állító indítványi elem vonatkozásában az indítványozó érintettsége azért nem állapítható meg, mert abban az alapügy más vádlottjai Alaptörvényben biztosított jogainak megsértését állította, amellyel kapcsolatban érintettnek csak az indítványban említett vádlottak tekinthetők, az ő vonatkozásukban felvetett sérelem az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát nem érinti.
- [14] 2.3. Az Abtv. 29. §-a értelmében az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvényellenesség kételye, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés felvetése esetén fogadható be. E befogadhatósági feltételek vagylagos jellegűek, így azok fennállását az Alkotmánybíróság külön-külön vizsgálja [3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]].
- [15] Az indítványozó azt állította, hogy a bíróság eljárása során sérült az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes bírósági eljáráshoz való joga és a XXVIII. cikk (7) bekezdésében biztosított jogorvoslat-hoz való joga. Az alaptörvény-ellenességet azonban lényegében az eljáró bíróságok jogértelmezésének vitatására alapozta. Az indítvány ebben a körben kizárólag olyan érveket tartalmaz, amelyeket az eljáró bíróságok értékelési körükbe vontak és az azzal kapcsolatos jogi álláspontjukat megindokolták. Mindez azt jelenti, hogy az indítványozó jelen esetben valójában a számára kedvezőtlen ítéletek felülmérlegelését próbálta elérni az alkotmányjogi panasz segítségével. Az Alkotmánybíróság ezzel összefüggésben rámutat, hogy „[a]z alkotmányjogi panasz jellegének megfelelően a testület hatáskörébe a bírói döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik. Ebből következően az alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírósági határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének, azaz ez a jogorvoslat nem jelenti a rendes bíróságok jogalkalmazási gyakorlatának általános felülvizsgálatát, aminek következtében az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna.” [3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [22]]
- [16] Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint nem vizsgálja, hogy a bírói döntés indokolásában megjelölt bizonyítékok és megjelenő érvek megalapozottak-e, a jogalkalmazó helytállóan értékelte-e ezeket a bizonyítékokat és érveket, illetve a konkrét ügyben a bírói mérlegelés eredményeként megállapított tényállás, valamint az abból levont következtetés megalapozott-e. Ugyanígy azt sem vizsgálja, hogy a bíróságok jogértelmezése helyesen illeszkedik-e a jogági dogmatika általánosan elfogadott szabályaihoz {elsőként lásd: 3003/2012. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [4], az újabb gyakorlatból például: 3226/2019. (X. 11.) AB végzés, Indokolás [27]}. Az indítvány olyan jogértelmezési kérdéseket kifogásol, melyek kétséget kizáróan törvényességi, és nem pedig alkotmányossági kérdések. Az Alkotmánybíróság tanácsa ezért megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz ebben az elemében nem felel meg az Abtv. 29. §-ban foglalt feltételnek, mivel az sem alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, sem bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet nem vetett fel.

- [17] 3. Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság az indítványt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)*, *c)* és *h)* pontja alapján – figyelemmel az Abtv. 56. § (3) bekezdésére – visszautasította.
- [18] Az Alkotmánybíróságnak az indítvány visszautasítására tekintettel nem kellett döntenie az Abtv. 61. § (1) bekezdése szerinti végrehajtás felfüggesztése tárgyában előterjesztett kérelemről.

Budapest, 2019. december 10.

Dr. Szabó Marcel s. k.,
tanácsvezető, előadó alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/420/2019.

